

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

192

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, AUGUST 17, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Amerikanci in Angleži so napadli Grški otok Rhodes v Dodekanezih

Atena, Egipt. — Sredozemska
ameriška flota je napadla otok
Rhodes, ki spada k italijanskim
Dodekanezi. Napad je bil izveden
v bližini otoka. Istotako so
napadli otok ameriški
bombniki ter uničili
naprave na otoku. Ko so na-
padi odšli, so pustili za seboj
velike požare, razdejana leta-
na in razbite vojaške barake.
Napadla angleških bojnih la-
me je prikazala pred otokom
četrtlet jutraj ob eni in
presto 12 minut metala to-

povske kroglice v naprave v pri-
stanišču.
Italijanske obrežne baterije,
protizračni topovi in torpedni
čolni so odgovarjali Angležem z
vsem, kar so premogli. Otoška
garnizija je uvidela, koliko se
more zanesti na radijsko poro-
čilo iz Rima pred nekaj dnevi, v
katerem so Italijani trdili, da so
zapodili angleško bojno morna-
rejo iz Sredozemlja.
Zavezniki so imeli s tem napad-
om dvojen namen, 1) da odv-
rnejo osiše od napadov na Mal-
to in 2) da razbijajo osiše pri-
prave za napad na bližnji vzhod.

Ameriški marini so pre- bili Japonce z oporišč Solomonskih otokih

Port Moresby, N. G. — Ameriški
marini so napadli Japonce z obrežnih
oporišč na Solomonskih otokih.
Celotna uradna poročila iz To-
pota kaže, da so zasedli
ameriški marini enega izmed
Solomonskih otokov, in da boji
niso penehali.
Japonce, ki so začetkom te
sezone ofenzive zatrobili v
naše potopili 35 zaveznih
ladj, zdaj poročajo, da
je cel sploh ni stopilo dosti
ameriškega vojskega materiala.
Počasno prodiranje ame-
riške vojske kaže na dolge in tež-
nje, predno bodo pregnale
Japonce z otokov, ki so jih za-
jeli v tej vojni ter jih pogladi-
li proti Japonski.

Ve ameriške čete so dospale v Anglijo

London. — Na angleško oto-
poto so spadle dve dni nove ame-
riške čete. Te dni nove ame-
riške čete so spadle v največji sku-
pini, kar jih je še do zdaj prišlo.
Največje skupine ameriške vojske
preko Atlantika je bila
v ameriške ladje v nezgode. Ko so pri-
gnanstvu ter obljubil nizozem-
skemu narodu, da bo pravica do-
segla vse tiste, ki zdaj izvajajo
tako okrunost nad nedolžnimi
talci.

Obisk iz Madisona

Madison, Wis. — Obiskal nas je
obiskal Josip iz North Madison, O.
nasega urednika je to star
prijatelj Jože in Menišje.
Listnica uredništva
G. — 1. september 1911 je
na petek. Pozdravi!

Apel za prigrasitev k straži za bombne napade

V coni, v katero spada tudi 23. varda, biva okrog 35.000
ljudi. To je goste naseljena cona in ker je tukaj mnogo važnih
javnih naprav, bo sovražnik, kadar bi napadal, naj-
večji škodi. Radi tega je treba organizirati prostovoljno stražo, ki bo po-
moč pri preprečitvi napadov, reševati in deliti prvo pomoč
poškodovanim.
Cleveland je razdeljen v 9 takih con in kot se poroča, je ravno
2. cona najbolj počasna za organiziranje. Vodstvo civil-
ne obrambe je določilo za vsako cono število stražnikov in za 2.
cono določeni 396. Do zdaj je prigrasjenih komaj 113 pro-
stovoljcev, torej se vidi, da se ljudje res ne zanimajo za stvar, ki
je tako življenjsko važnega pomena.
Zato apeliramo na naše ljudi, da se takoj prigrasijo. Zgla-
siti se pri Nick Boharju, 6023 St. Clair Ave. ali pri Rudy Ko-
povniku, 1111 E. 61. St., kjer bodo dobili nadaljna pojasnila.
Pomnite, da moramo biti pripravljeni za vsak slučaj. Nihče
ne ve, kaj se lahko pride nad nas, ker vojna še davno ni končana
in zmagala še ni dobljena.

NOVI GROBOVI

Anton Anžlovar
V soboto okrog ene ure po-
poldne je umrl na svojem do-
mu dobro poznani rojak Anton
Anžlovar, star 54 let. Doma je
bil iz Zatične, odkoder je pri-
šel v Ameriko leta 1904. Tukaj
zapuša žalostno soprogo Ma-
ry, rojeno Mauser, ki je doma
iz Zdenke vasi, sina Josepha
in Franka, ki je pri vojakih v
Camp Lee, Virginia in hčere
Mary, poročena Terček in Jo-
sephine, poročena Opalek, bra-
ta Ignatza in Josipa, ki se na-
haja v Massillon, O., dva vnu-
ka Josepha Anžlovca in Rich-
ard Opalek ter več drugih so-
rodnikov.
Bil je član društva sv. Vida,
št. 25 KSKJ, društva Slovenec,
št. 1 SDZ, društva Mir, št. 142
SNPJ; podružnice št. 3 SMZ;
podporni član pevskega zbora
Ilirija; delničar Slovenskega
doma na Holmes Ave., St. Clair
Savings & Loan Co. ter North
American Bank Co.
Pogreb bo v sredo jutraj ob
8:30 iz hiše žalosti, 717 E. 155.
St. v cerkev Marije Vnebovzete
na Holmes Ave. in potem na
Kalvarijo pod vodstvom Svet-
kovega pogrebnega zavoda.
Naj se mirno spočije v ame-
riški zemlji, preostalim iskreno
sožalje.

Karolina Kaušek

Po dolgi bolezni je umrla na
svojem domu Karolina Kaušek,
stara 66 let, rojena Pušlar, po-
domače Baševa. Doma je bila
iz Stranske vasi pri Zatični, od-
koder je prišla v Cleveland
pred 38 leti. Njen soprog Jo-
sip ji je umrl pred štirimi leti.
Tukaj zapuša hčere Mary,
Caroline Oblak, Josephine Za-
krajšek, Alice, v Kaliforniji pa
sina Josepha in hčer Veronico
Basey, v New Yorku brata Pa-
vla, v starem kraju pa sestro
Mary Smole.
Pogreb bo iz hiše žalosti na
18526 Underwood Ave. pod
oskrbo Zakrajškovega pogreb-
nega zavoda. Čas pogreba še
ni določen. Naj ji bo lahka
ameriška zemlja, preostalim
sožalje.

Dušan Merich

Naglo je umrl Dušan Me-
rich, star 48 let, rodom Srb,
stanujoč na 4055 E. 81. St. Bil
je član društva Bratska sloga,
št. 15 SNF. V Newburghu je
bival 35 let. V Youngstownu,
O., zapuša sina Roberta. Po-
greb bo jutri popoldne ob eni
iz Perfoliatovega pogrebnega
zavoda, 9116 Union Ave. v cer-
kev sv. Save na 36 cesti in Su-
perior in od tam na rusko po-
kopališče.

Armado letalo treščilo v hrib

Peru, Mass. — V soboto je
treščilo veliko armadno letalo v
Berkshire hribovju. V letalu je
bilo do 24 vojakov. Državna po-
licija poroča, da so ostali trije
vojaki živi, 17 jih je pa zgorelo.

Seja mladinskega zbora

Nocoj ob 7:30 se vrši redna
mesečna seja staršev mlad. pev-
skega zbora SDD na Waterloo
Rd. Prosi se polne udeležbe.

DANES ZBORUJE KONVENCIJA K. S. K. J.

Danes se prične zborova-
nje 20. konvencije Kranj-
sko-slovenske katoliške
jednote v Chicago, Ill. 235
delegatov in delegatkinj ter
27 glavnih odbornikov in
odbornic se je zbralo, da se
bolj podkrepi temelje te
najstarejše slovenske pod-
porne organizacije. Samo
naša država Ohio je posla-
la 48 delegatov in delega-
tinkinj.

Tej naši dični, kreпки in
solidni slovenski bratski
organizaciji kličemo: kar
največ uspeha in plodo-
nosnega dela za vero, dom
in narod, kol se glasi po-
mentljava in značilna izja-
va te naše najstarejše slo-
venske organizacije v Ame-
riki. Bog vas živi!

(Naslov konvencije dvorane
je: KSKJ Convention Hall,
1855 W. Cermak Rd., Chicago,
Ill.)

Nemci jemljejo besedo na- zaj glede ameriške ladje Wasp

London. — Zadnji teden se je
vršila v Sredozemlju velika bit-
ka, ko so osiše šle napadle
konvoj zaveznih ladij, ki so
vozile potrebščine na otok Mal-
to. Nemci so zadnji teden raz-
glašali po radiju, da so nemški
bombniki potopili ameriško boj-
no ladjo Wasp.

V soboto so pa Nemci vzeli
besedo nazaj in poročali, da so za-
menjali neko angleško ladjo za
ameriško in da Wasp ni bila po-
topljena. Angleška admiraliteta
priznava, da sta bila potopljene
ladji Eagle in Manchester.

Zadružne seje

Nocoj ob 7:30 se vrši seja di-
rektorijske Zadrzne zveze. Žen-
ski odsek pa ima sejo jutri ob
osmih zvečer v uradu.

Nemci so se vrgli z vso furijo proti Stalingradu

Nacijem niso mar ogromne izgube, samo da doseže-
jo Stalingrad ob Volgi. Zdaj, ko imajo skoro
ves Kavkaz v rokah, so pričeli zopet z ofenzi-
vo proti Stalingradu.

Moskva, 16. avg. — Potem, ko so si Nemci zasigurali trdna
tla v Kavkazu, so se vrgli z vso silo proti Stalingradu ob Volgi.
Zbrali so ogromno silo pehote, tankov in bojnih letal, pa začeli s
polno ofenzivo na tej fronti. Poročilo s fronte naznanja, da se
Nemci nič ne ozirajo na ogromne izgube v vojaštvu. Ob železni-
ški progi vzhodno od Kotelnikovskaja so ležali celi kupi ubitih
nacijev.

Nemci so na tej fronti mi-
rovali več tednov, dočim so se po-
gnali globlje v Kavkaz. Zdaj, ko
imajo večinoma severnega Kav-
kaza v rokah, so se pa zopet vr-
gli proti Stalingradu. V istem
času kot na Stalingrad prodirajo
Nemci tudi proti Astrahanu ob
Kaspiškem morju.

Nemci prodirajo z dveh točk
proti Stalingradu, ki je dobilo
ime od Jožefa Stalina in sicer
od Kotelnikovskaja proti severu
in Kleckaja proti jugovzhodu.
Nemška kolona, ki ogroža
Astrahan ob izlivu reke Volge,

Trije sinovi slovenske dru- žine klicani istočasno v armado

Stric Sam je zopet poklical
več slovenskih fantov pod oro-
žje. Naborna komisija št. 24
(23. varda) je vpoklicala slede-
če: Brate Anthony, Joseph in
John Lube, 5914 Bonna Ave., da-
lje: Michael Brdar, Frank Nah-
tigal, Austin Keržičnik, Louis
Nagode, Stanley Hace, Charles
Widmar, Albert Zadnik, Edward
Vidmar, Herman Ogrinc, Albert
Trošt, Frank Lonchar, Marko
Merhar, Robert Blatnik, James
Turk, Joseph Sadar, Frank
Kraucar, Arthur Modic, Louis
Sadar, Matthew Kobal, Henry
Hlabse, Albert Dobre, Frank
Svigel, Louis Wenzel, Adolph
Simončič, Rudolph Jerše, Louis
Priatelj, Frank Skully, John
Mukavetz, Raymond Misch, Ray-
mond Gruber (Geneva, O.), Al-
bert Velikaz, Frank Klaus, Ru-
dolph Hočvar, Joe Wenzel, Jo-
seph Tekavec, Peter Brdar,
Charles Grebenc, Joseph Ujcič,
Thomas Svetich, Frank Lesar.

Med onim, ki so bili poklicani
v armado iz 32. varde je tudi
Jack Weiss iz 387 E. 163. St.

Vsem tem našim fantom kliče-
mo: zdravo, fantje, dobro se dr-
žite in vrnite se srečno zopet na-
zaj.

K zrakoplovcem odide

Jutri odide k mornariškemu
zrakoplovstvu oddelku John Va-
tovec, sin dobro poznane druž-
ne Mr. in Mrs. Vatovec, 10801
Prince Ave. Ta dan odide k
mornarici tudi Paul Gril, sin
družine Mr. in Mrs. John Gril
iz Prince Ave. Fanta pred od-
hodom pozdravljata vse prijate-
lje in znance. Vso srečo in
zdrav povratek!

Tajnica odsotna

Margaret Kogovšek, tajnica
dr. sv. Helene št. 193 KSKJ bo
odsotna iz mesta za nekaj časa.
V vseh društvenih zadevah naj
se obrnejo članice na predsedni-
co Alice Grosel, 15508 Holmes
Ave.

Dve patriotski slavnosti sta se završili z velikim uspehom

Pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu so z ve-
liko svečanostjo počastili spomin svojim fan-
tom-vojakom, v SND na St. Clair Ave. je pri-
redil pa Jugoslovanski kulturni vrt ogromno
patriotsko slavnost.

Clevelandski Slovenci so dajali včeraj izraze zvestobe in
velike vdanosti do svoje nove domovine z dvema velikima
prireditvama, katerih vsaka je imela svoj poseben značaj in ob-
liko, vendar je bil namen obeh edinstven: naprej za zmago
pravičnega orožja, da bo svet po tej vojni kraj, kjer bo imel
vsak narod pravico do svobodnega in mirnega življenja.

Pri župnijski Marije Vnebo-
vzete so ob udeležbi nad 1.500
naroda blagoslovili plavo za-
stavo z vžitimi belimi zvezda-
mi, katerih vsaka zaznamuje
po enega farana, ki služi v
ameriški armadi.

Ob 2:15 popoldne se je vila
od Slovenskega doma do cer-
kve povorka z društvenimi za-
stavami, uniformiranimi krož-
ki kadetk društva sv. Jožefa,
št. 169 KSKJ in sv. Helene,
št. 193 KSKJ, ter vežbalnimi
krožki SZZ od podružnic 10 in
41. Godba društva sv. Jožefa
je igrala vesele koračnice. Po-
vorke se je udeležil sam clevel-
andski župan Frank J. Lau-
sche, kar se je narodu zelo do-
padlo.

Obrede blagoslovitve v cer-
kvi je izvršil starosta sloven-
skih duhovnikov, msgr. Vitus
Hribar, ki je imel ob tej prili-
ki zelo značilen nagovor o žrt-
vah, ki jih doprinašamo in
moramo doprinašati, da bodo
naši otroci imeli srečnejše živ-
ljenje.

Nadaljni program je bil
pred župniščem, kjer je vodil
program Rev. Baraga. K be-
sedi je bil poklican Joško Pen-
ko, ki je klical materam, naj
bodo hrabre, ker borba, ki se
vrši danes po vsem svetu, je
borba za ohranitev civilizaci-
je. Slovenke ne jokajo, če pa-
dajo njih sinovi za domovino,
je rekel Penko, ampak so pri-
pravljene i same braniti vsako
ped svoje zemlje.

Potem je bil poklican k be-
sedi župan Lausche, katerega
je narod navdušeno pozdra-
vil. Prihujljen župan je go-
voril materam in izrazil željo,
da bi vse te zvezde, ki so vši-
te na zastavo, ostale do konca
te vojne bele. Če bo kakatera
postala zlata zvezda, to je, če
bo kateri naših fantov padel
na polju slave, naj bo mati
ponosna na svojega sina, ker
življenje bo dal za zmago pra-
vice.

Na župnijskem dvorišču je
postavljen visok drog in na
tega so vojni veterani poteg-
nili ameriško zastavo.

Druga patriotska slavnost
se je vršila pa v SND na St.
Clair Ave. To je bila prire-
ditev Jugoslovanskega kultur-
nega vrta, ki je bila prvotno
namenjena v Gordon parku,
pa so jo morali prestaviti ra-
di slabega vremena v avdito-
rij SND.

Popoldne se je vršila krat-
ka slavnost v kulturnem vrtu
pred spomeniki naših slavnih
mož. Lepo število slovenskih
narodnih noš se je zbralo, ki
so pred vsakim spomenikom
napravile špalir. Pred spome-
niki so položili vence: mini-
ster Kosanović pred pesnikom
Njegošem, minister Snaj pred

Baragom, dr. Rybar pred
Ivan Cankarjem in Rev. Ciril
Šircelj pred Gregorčičem.
Vsak je ob tej priliki spregovo-
ril nekaj lepih besed. Mr. Gr-
dina je vse te prizore vzel na
filme.
Zvečer ob sedmih se je pa za-
čel narod zbirati v avditoriju
SND. Takoj se je videlo, da bo
prostorni avditorij ta večer ve-
liko premajhen in je tudi bil.
Prinesti so morali še dodatne
stole in ko je tudi ter zmanj-
kalo, je moralo mnogo ljudi
stati. Naj bo na tem mestu iz-
rečena vsa čast tajniku SND
John Tavčarju, ki je z nekaj
pomočniki v par urah pripra-
vil avditorij za prireditve, ki bi
se morala sicer vršiti v Gordon
parku in je tajnik šele v zad-
njem trenutku zvedel, da bo
prireditve v avditoriju.
Vežbalni krožki SZZ so skr-
beli za red in številne narodne
noše, ki smo jih opazili med ob-
činstvom, so napravile zelo lep
vtis na človeka. Mladeniška
godba fare sv. Vida je pred
programom igrala več lepih ko-
madov. Vsa pozornost je bila
pa obrnjena na naše matere,
katerih je bilo okrog 400 in
vsaka teh je imela pripeto pla-
vo zvezdo v znak, da njih sino-
vi služijo v ameriški armadi.
Anton Grdina, kot predsed-
nik Jugoslovanskega kulturne-
ga vrta, je odprl večerni pro-
gram z lepim in navduševalnim
nagovorom, pozivljajoč narod,
naj zvesto stoji pri vladi ob teh
časih preizkušnje. Potem je iz-
ročil vodstvo nadaljnjega pro-
grama John L. Mihelichu, ki je
bil imenovan predsednikom te
prireditve.
Godba je zaigrala ameriško
himno Star Spangled Banner
in Hej Slovenci. Voditelj pro-
grama je poudarjal, da čas ni
več daleč, ko bodo morali napa-
dalec plačati za svoje brutalno-
sti napram zasadenim deželam.

(Dolje na 3 strani)

Na obisku iz Minnesote

Mr. in Mrs. Jerry Marsich iz
Chisholm, Minn. sta prišla na
obisk k svoji hčeri Mary Mar-
sich, 6628 Bliss Ave. Tukaj osta-
neta do četrta. Kdor prijate-
ljev bi ju rad videl, naj ju ob-
išče na gornjem naslovu.

Ančka Traven na obisku

V soboto je prišla za par dni
na obisk gđ. Ančka Traven, ki
je uslužbena kot osebna tajnica
pri ministru Snoju v New Yor-
ku. Danes se je odpeljala zopet
nazaj. Pravi, da se ji služba in
New York zelo dopadeta.

Mrs. Germ je obiskala

V soboto nas je obiskala Mrs.
John Germ iz Pueblo, Colo.
Bila je tu na obisku pri svoji
nečakinji Mrs. Starr, 9221 Yale
Ave. Včeraj se je odpeljala v
Chicago, Ill.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 192 Mon., Aug. 17, 1942

Ustaši so izgubili poslednjo sled
hrvaškega ponosa

29. aprila je na londonskem radiju govoril opolnomočeni minister pri češko-slovaški vladi in ravnatelj direktije za informativno službo pri predsedništvu ministrskega sveta, g. Večeslav Vilder, ki je med drugim dejal tudi to-le:

"Ne čudite se, da je bilo ustaško gibanje večkrat profanirano po najslabših elementih! Ne čudite se, da so tu pa tam bila izvršena v imenu ustaškega gibanja največja razbojništva in hudodelstva!"

Te besede je dobesečno izgovoril 28. februarja v takozvanem saboru samozvani poveljnik Ante Pavelić, kar je bilo objavljeno v zagrebških dnevnikih 1. marca t. l. Pavelić je opozarjal stotine svojih od njega samega imenovanih marionet, naj se ne čudijo, če so do sedaj bili njegovi ustaši zastopani po najslabšem elementu in naj se ne čudijo, če so njegovi ustaši uganjali največja razbojništva in hudodelstva.

S tem svojim priznanjem zahteva Pavelić zase odpustanje, ker ni mogel zanikati in s silo pogasiti strahovitega ogorčenja naroda nad brezprimernimi orgijami zločinov in bestialnosti, ki so jih izvršili ustaši na Hrvaškem, predvsem nad srbskim narodom, nad njihovimi ženami in otroki. Ta krvoprelitja ključje do neba in na tem svetu, ni priznanja in tudi ne vode, s katero bi si mogel oprati svoje krvave roke kolovodja ustašev. Pavelić poziva javnost, naj se ne čudi, da so se ti krvavi nestvori našli v vrstah njegovih ustašev.

V tem ima Pavelić prav. Hudičevo seme rodi lahko samo peklenške izrodke. Zločini in bestialnosti ustašev niso dela posameznikov, pač pa so prirodni plodovi tujčeve in sovražne nasilnosti, ki hoče okužiti Evropo in ves svet. Fašizem in nacizem sta ustvarila z uboji, nasilji in brezpravnostjo, svoja nova božanstva. Ko sta Mussolini in Hitler zgrabila za oblast, sta čimnično razglasila, da je s tem odvzelo ljudski pravici, enakopravnosti ljudi, pravdi in pravici in da je odzvonilo tudi krščanstvu.

Potrebno je samo, da človek prečita govore ustaških poglavarjev, pa mu bo takoj jasno kakšen satanski strup cepijo hrvaškemu narodu. Rdečica obliva človeka ob misli, da se take perversnosti sploh lahko izgovorijo na hrvaškem jeziku. Ustaši so sami sebe izločili iz slovenske skupnosti. To so potomci Gotov. Zato je povsem naravno, da morajo pljuvati na najlepše strani hrvaške zgodovine. Tako dosledno postopa tudi Hitlerjev novi red v vseh zasadenih evropskih ozemljih. Zaslužnjim narodom je treba ubiti vsako vero v človekove svobode in vse to, kar je doslej napravljalo narod kot narod in človeka kot človeka. Da bi vse to doseglo je treba potvarjati narodno zgodovino, da se prilagodi novo kopito, ki bi pristojalo pruskaškemu škornju.

Pavelićev režim se hoče na življenje in smrt vezati na frankovstvo in pri teh naporih se trudi prikazati preteklost hrvaškega naroda tako, kakor da bi Hrvatje bili tisoč let graničarji v službi Nemcev in Lahov v borbi z vzhodom. Njihovo sedanje izdajstvo naj bi bilo samo dosledno nadaljevanje graničarskih poslov. Tako govori Pavelić, tako tudi Kvaternik in tako tudi žalostna figura zunanjskega ministra Lorkovića. Ali za te svoje trditve ne morejo najti niti enega hrvaškega imena iz hrvaške zgodovine in niti enega izreka iz hrvaške književnosti. V Pavelićevi poslanici, pri otvoritvi hrvaškega sabora, so se spomnili tudi imen Zrinjskega in Frankopana. Kakšna nesramnost! Zrinjski in Frankopan sta se poskušala sporazumeti celo s Turki, torej z vzhodom, da bi svoj narod rešila pred Germani. In ta poskus sta plačala oba hrvaška junaka s svojimi življenji. Oba so Nemci obglavili. Pavelić se spominja tudi Kvaternika. Vsi dobro vemo, kam je Evgen Kvaternik nagnala mržnja proti Nemcem, na vzhod, v Rusijo. Evgen Kvaternik kot Slovan odkrito priznava v svojem dnevniku, da je od carske Rusije zahteval in prejel denar za borbo proti Avstriji. V upor proti nemškemu gospodstvu je složno sodeloval s pravoslavnimi brati Srbi in pri tem tudi izgubil življenje.

O Stjepanu Radiću, pod katerim imenom hočejo sedaj ustaši vtihotapiti v hrvaški narod italijansko-nemški bič, je odveč govoriti. Vsak utrip njegovega srca je bil slovenski in v Rusiji, tako caristični, kakor boljševiški je bil kakor doma. Od Jurija Križanića, katoliškega duhovnika, ki je odšel v Rusijo, pa vse po vrsti, vsi hrvaški veliki: Gundulić, Kačić, Gaji, Mažuranić, Preradović, Strossmayerji, Djalski, Senoa itd. so gledali v nemškem imperijalizmu največjo nevarnost, a v osvobojevanju s strani vzhoda, svojo rešitev.

Pod raznimi imeni: SLOVINSTVA, ILIRSTVA, JUGOSLOVANSTVA, SRBSKO-HRVAŠKE KOALICIJE se je težilo v teku hrvaške zgodovine za široko solidarnostjo na slovenskem jugu. Hrvatje so upirali oči proti zahodu in premajali od tam tudi svojo civilizacijo, ampak ne od Nemcev, pač pa od Francozov in Angležev. Celo sam Starčević, ki ga ustaši imenujejo očeta domovine, je bil ves prepojen mržnje proti Nemcem in prežet idej francoske revolucije. On je smatral, da biva od Karavank pa do Vardarja en sam narod. Vsi hrvaški sabori tako narodni, kakor tudi stanovski so bili stalno zaposleni z obrambno politiko in prepolni pritožb proti Nemcem in Madjarom. Za vsak najmanjši pedenj hr-

vaške zemlje in za vsako tudi najmanjšo pravico so se borili in protestirali. Samo na ta način se je tudi ohranil hrvaški narod. In danes?

Danes se hrvaški sabor klanja in pada na kolena pred dušejem in Hitlerjem, da se jima zahvali, da sta Hrvaški odvzela Dalmacijo, in Hrvaše sploh odrezala od Jadrana. Polna zahvala pa jima tudi zato, ker sta Madjarom prepustila hrvaško Medjimurje.

Zato seveda ni nič čudnega, če so med ustaši, kakor je to dejal Pavelić, najslabši elementi, ki počenjajo največja razbojništva. Ko je fašizem in nacizem uspelo, da ubijejo v njih tudi poslednjo sled hrvaškega ponosa in človeškega dostojanstva, potem ostane pač samo zločin, s katerim lahko postrežejo sovražniku. Ali kakor ni mogoče sedeti na bajonetih, tako se tudi od zločinov ne da živeti. Z neizbežnim porazom fašizma in nacizma bo konec ustašev in njihovega mrtvorojenčka, takozvane "neodvisne hrvaške države." IZ VELIKEGA TRPLJENJA IN PONIZANJA PA BO VSTALA NOVA PREPOROJENA JUGOSLAVIJA!

BESEDA IZ NARODA

40 letnica poroke slovenskega para

Poznani slovenski par Mr. in Mrs. John Zakrajšek, ki lastujejo dobro idočo farmo v LeRoy pri Painesville, O. sta v soboto praznovala 40 letnico srečnega zakonskega življenja, in Mrs. Zakrajšek je v soboto praznovala tudi svoj rojstni dan. Poročila sta se v cerkvi sv. Vida v Clevelandu, a poročne obrede je izvršil takratni župnik Rev. Vitus Hribar.

Oba sta doma iz Velikih Lašč.

Nekaj nasvetov iz Hubbard Rd.

V sedanjem času se sliši pogovore, češ, kaj bo po tej vojni, če se bo ustavilo delo, kakor se je bilo to zgodilo po zadnji svetovni vojni, kar pa najbrž se ne bo zgodilo. Zato upanje imamo precej razlogov in glavni pa je ta, ker bodo sedanje zaloge izčrpane in bo treba novih. Marsi kateri pa si bo gotovo prihranil tudi kakšen cent in katerega veseli narava ter želi iti ven na deželo, si bo lahko kupil primeren dom.

Vendar pa je treba pri takih kupcih dobro premisliti, kje in kaj se kupuje, kajti napredaj je veliko število faram vse naokrog. Pri tem je treba dobro premisliti, kaj se kupi, da je potem zadovoljstvo, kajti ko enkrat kupiš, to tudi imaš, pa če se ti dopade ali ne, ker si je potem težko pomagati ali prebrati. Na zopetno prodajo si nikar ne misli, sem in tja se kateremu posreči, da prodaja, a so le redki taki slučaji.

Torej, če boš kupil v lepem kraju in rodovitno zemljo, boš vsaj nekoliko zadovoljen. Če boš pa kupil v pustem kraju, bo pa večno kesanje. Pri tem pa je treba pomisliti, da s par tisočali se veliko in v lepem kraju ne more kupiti; seveda v bolj oddaljenih krajih s slabimi poslopi se že dobi veliko zemlje za manjši denar, a v lepem kraju z dobrimi poslopi, kot na primer po teh naših krajih, ki imamo vso mestno udobnost, je pa treba šteti tisočake.

Dolžiti se na kmetijo pa ni priporočljivo, ker iz kmetije je kaj težko plačevati dolg, če ga je sploh mogoče, vsaj take vrste ljudje kot sem jaz, ga ne morejo. Taki, ki se naselijo iz mest in imajo o farmarstvu toliko pojma kot zajec o bobnu, bi kaj težko plačevali dolg z dohodki

farme. Velike kmetije sploh ni priporočljivo kupovati, kajti človek ko se naseli, če ni star, pa postane star potem, a kmetija pa hoče mlade in močne ljudi, da lahko delajo od zore do mraka. Na farmi ni nobene določene ure, kot je v industriji.

Tudi se ni veliko zanašati na otroke, da bi oni pomagali na kmetiji, kajti ti, kadar dorastejo, hočejo s trebmuhom za kruhom, da si kaj prislužijo. Na farmi pa denarja ni, vse kar je, je to, da si človek pridela vsakdanji živež. Mladina gre, da si zasluži kak cent in tako ostane stara dva, oče in mati, sama brez pomoči.

Kdor namerava kaj kupiti, naj skrbno, da si bo kupil v lepem kraju, kot je naš Hubbard Rd. in ne preveč zemlje, da lahko zadovoljno živi, zlahko obdela in poleg tega pa še lahko zasluži kak cent v tovarni, potem gre pa prav dobro in zadovoljno življenje naprej. Te vrstice sem napisal zato, ker me je že več ljudi vprašalo za svet. Le pridite v te lepe naše kraje, pa bomo tisto zapeli:

"Ko zarja jutranja naravo pozdravlja, me kliče petelin, da naj se zbudim, načrte za delo vsakdanje pripravljam, zavijam rokave, na polje hitim ... (pa ne jaz ...)"

Orati, sejati pšenico bo treba, v vinogradu trte obrezati vse, pozimi za živež dosti do hleba in literček vinca, ki dušo podpre."

Torej, kdor se razume na tako delo, mu ne bo manjkalo jela. Jaz se pa na vsa taka in enaka dela veliko ne razumem, zato pa mislim, da tudi farmar nisem. Kadar je treba obrezati trto, povabim našega prijaznega Franceta Lustika, tam iz Južnega Madisona, ki jo tako imenitno

obreže in pusti samo tiste mladike, ki rade tako grozdje, da ima kapljica iz njega tak "kik" kot sam šment. Le pripravi se Francce zopet za prihodnje leto.

To poletje je bilo kaj slabo za preganjanje revmatizma. To pa zato, ker je bilo razen par dni, prav malo vročine. Se reče, saj mene je revmatizem že davno pustil, to je bilo še takrat, ko so banke zamrzile. Mislim, da se te vrste bolezni prime samo takega, pri katerem čuti kakšen groh, na primer, trgovcev se kaj rada drži, kajti čim boljše kupčije dela, več ima revmatizma. Torej za take, ki imajo to bolezen, je najbolje, da vložijo svoj denar v taka podjetja kot so bila tista, pa jih bo tudi revmatizem pustil.

No, pa saj ne rečem, da se je denar zgubil, saj je bil prišel nekdo sam predsednik tistega zavoda in mi je rekel, da naj se nikar ne bojim, ker denar ne bo izgubljen in menda res ni bil, kajti nekdo ga je že dobil in na tak način so spravili revmatizem iz mene. Torej hvala, za tako dober nasvet, dotičnemu gospodu.

Za vse tiste, ki jih mori revmatizem, je še eno priporočilo in sicer: pridite na deželo na sveži zrak, kajti od večnega prekladanja s stola na stol je človek res ves zvezan; pridite ven na deželo in garajte od zore do mraka, pa bo revmatizem kaj kmalu izginil kar sam od sebe.

Po dolgem času sem bil oni dan zopet v Clevelandu, kjer pa nisem opazil nobene spremembe ali posebnosti. Ljudje drvijo svojo pot, kot da so vsi namenjeni na fronto. Sem in tja sem videl kakšnega, ki je prav černo snol od kakšnega zidu. Obiskal sem nekaj uradov tam po St. Clairju. Reči moram, da so nekateri jako prijazni napram dolešču, a zopet drugi se pa tako kislno drže, da ko jih človek vidi kar žalosten postane in zgubi vse veselje do mesta, misleč, da je tam res tako strašansko hudo.

Rečem pa, da so clevelandska dekleta pa že tako prijazna da je kaj, kar je res, je pa res.

Prav vesel sem bil, ko sem se po dolgem času zopet znašel med njimi, le žal, da mi čas ni dopuščal, da bi jih bil kaj več obiskal. To obiskovanje mi je v veliko veselje in zakaj pa tudi ne, saj imamo z nekaterimi že nad 20 let kupčijsko razmerje.

Moj novi voznik, Eddie, mi je že dal časa obljubljal, da me bo enkrat potegnil tja na St. Clair in kako sem se veselil tistega dneva! On ni imel časa, ker je bil vedno preveč zaposlen z traktorjem, zato je pa vedno odlašal tisti dan. Saj veste, pri nas je veliko dela in brez Eddieja bi se kaj težko shajalo; poleg tega mi

What You Buy With
WAR BONDS

Hitler found out that his high powered mechanized and motorized army bogged down in the snow and mud of the Russian Winter. Although our Army is largely mechanized the cavalry horse is still a highly essential factor in this mountain division and in the Field Artillery. The Army also maintains remount farms where many cavalry horses are bred and raised.

These select horses cost from \$100 to \$165 and our crack cavalrymen are expert riders and carry on the traditions which have followed the cavalry from the earliest days of the Army. Purchase of War Savings Bonds will insure good mounts for the Cavalry. You and your neighbors buying War Bonds and Stamps regularly every pay day can help buy these horses for the U. S. Cavalry. Invest at least 10 percent of your income in War Bonds. U. S. Treasury Department

je pa tudi rekel, da ga Cleveland prav nič ne veseli in da raje živi v zdravi prosti naravi kakor da bi posedal po tistih mestnih porčih in poslušal tisto brbljanje. Tukaj po končanem delu zajaha svojega iskrena konjčka, pa jo mahnete kam na izprehod v tako lepo naravo.

Ko sem ob zadnjem obisku v Clevelandu stopil na vogalu 62. ceste in St. Clairja iz avta, se mi je nudil kaj žalosten prizor, ko sem naletel ki na tri mrliske vozove, ki so vozili zemeljske ostanke treh članov ene družine. Zvon pri sv. Vidu je kaj žalostno pel njim v zadnji pozdrav. Videlo se je, da so pokojni živeli v tako veliki ljubezni, da se niti ob zadnji uri niso mogli ločiti in so odšli skupno v večnost, odkoder ni več vrnitve. Naj jim bo lahka ameriška zemlja!

Ta, zadnja pot čaka nas vseh in večkrat sem si že mislil, da bi ne bilo prav nič škode, če bi tudi mene ne bilo na tem svetu, saj itak ni drugega tukaj kot samo žalost in trpljenje vsaj za nekatere. Starejši ko človek prihaja, slabše mu je.

Oni dan sem se bil tudi ustavil pri Jakšetovih na McMackin Rd. in sem si ogledal njihovo prijazno farmico. Videti bi morali kako natančno imajo vse obdelano. Maline in trta je kar brez vsakega plevela. Cvetlice, je rekel Frank, jim je pa plevel zadušil, a vseeno pa jih imajo za domačo potrebo. Trta je težko obložena, kjer je videti grozd pri grozdu. Kdar bo tisto dozorelo in v sod spravljeno, tedaj bi ga pa res rad pokusil, ker vem, da bo izvrstna kapljica iz njega. No takemu je pač vredno, da se postopi farmarstva, ne pa tak kot sem jaz, ko še pogledat ne grem, če je na naši trti kakšen grozd ali ne in ga menda tudi videl ne bi, ker je plevel višji kot trta.

Ravno ob zaključku tega dopisa nas je obiskala clevelandska gospoda in sicer: Mr. Joseph Kunčič, prijazen in poznan gostilničar s 156. ceste, kjer ima svojo moderno in dobrodošlo restavracijo in gostilno in z njim je bil tudi Mr. John Drenik, katerega tudi vsak dobro pozna, kajti on razvaja najboljše pivo. Ogledala sta si naše lepe kraje in se kaj laskavo izrazila o njih. Le škoda, da John ni pripeljal s seboj za poskušnjo tudi kaj tiste dobre kapljice, ki jo prodaja. No, pa saj je obljubil, da bo še prišel in bo mogoče pa drugič kaj. Pozdravljeni do prihodnjice,

Frank Leskovic.

Srbi, Hrvati in Slovenci!
Proglas Draža Mihajlovića

Naš vrhovni poveljnik, kralj Peter II., me je postavil za poveljnika jugoslovanskih vojnih sil na zasedenem ozemlju Jugoslavije. Pozivam vse zapri-sežene vojake, da se pridružijo meni.

Prve vojne edinice, organizirane in izvežbane, se nahajajo v borbi, druge se pripravljajo na akcijo.

V Hrvatski grozijo Pavelić in njegovi izdajalci hrvaškim bratom, če se pridružijo meni. Toda ni treba, da jih je strah.

Slovenija je zedinjena v borbi proti sovražniku, ki jo hoče odcepiti od matere Jugoslavije.

Osvoboditev domovine, ure-ditev zemlje na osnovi spošto-vanja narodnih pravic, to so cilji naše borbe. Osamele akcije nam lahko škodujejo. Zato pozivamo vse, da se zedinimo v eno silo, katero bom vodil v smislu prisege, katero sem položil našemu kralju.

Vojaki, rodoljubi in borci, odzovite se in pridružite se narodni vojski v borbi proti sovražniku. Moja skrb bo, da stopim v zvezo z našimi zavezniškimi silami po določenem načrtu. Obračam se na našo mladino, ki bo s svojim borbenim duhom pomagala našemu

narodu in prinesla svojo srečo nam in našim ro-
Žrtve so velike in kri-
vztrajati moramo. Svo-
življenje in sreča vseh
Hrvatov in Slovencev v
Jugoslavije je naš na-
ideal.

Junaki, naprej, z vero-
ga!

General Draža Mihajlo-
poveljnik vojnih sil na
denem ozemlju Jugos-
je.

Zahvala prijateljem

Iskreno se želim
vsem dobrim prijateljem
tere ste se me spomnili,
moje boleznij, na en ali
način. Nekateri ste se
mnile s cveticami, dru-
pet s kartami in zopet
drug način.

Posebna zahvala pa
lja novomaščniku Rev. Bo-
ker mi je bil v posebno
Dalje prisrčna zahvala
žini Zajc iz 209. ceste
prijaznost, ki so mi jo
vali, ko sem bila pri nji-
Bog naj vam vsem stoto-
vrne.

Vam hvaležna,
Mrs. Anton Gregor
1176 E.

NEKATERE ŽIVALI
SAME SVETIJO

Na morskem dnu vlad-
na tema. Kljub temu pa
da so tudi tam živa bitja
morejo živeti brez vsake
lobe. V globokem dnu
be, ki imajo najnevarnej-
"organe," ki izžarevajo
zelenkasto luč. Ta luč
došča za lov na hrano. Po-
ma proizvajajo morske
same zase potrebno luč,
mer se jim posreči neke-
le bdi pred našimi inžen-
vedno kot daljni cilj
mi: te živali proizvajajo
brez toplote. Tako so
na primer dve tropski
imata posebne organe na
teh organih živi mnogo
nih bakterij, katere se
in lahko v ribah samih
stejo. V ta organ griste
go krvi, hrane za goste-
be za razsvetljavo. Ne-
koža skrbi, da ne more
te luč v sosednje tkivo.
tega imajo te živalice
pripravo, s katero lahko
"ugasnejo" ali jo "pri-
žigajo".

Najvišje poslopje zap-
Mississippi reke je 42 m
no L. C. Smith poslopje v

Postopač sreča na cest-
vnika in ga poprosi za
da si bo kupil skodelo kof-
hovnik mu reče: "Dobro-
poveš, kje je bil Jezus
ti dam nekaj šestice."

"Kje je bil rojen? I
Pittsburghu," odvrne po-
"Nak, v Pittsburghu
ne!"

"Je bil pa v Sheffield-
"Ne, ne," odvrne po-
"Videti je, da ne poznaš
katekizma, zato mi je
da ti ne bom dal denarja
vo."

Postopač gre naprej
in kmalu sreča drugega
ka, katerega tudi poprosi
lodar, da bi si kupil nekaj
zobe. Duhovnik ga je od-
bližnji restavrant, kjer
kupil dobro kosilo.

Ko sta tako sedela po-
vpraša postopač kar se
ljivo duhovnika:
"Če mi ne boste zame-
vas nekaj vprašal. Pov-
če veste, kje je bil Jezus
"V Betlehemu, kje pa
mu pove prijazen duhov-
"Poglejte no," vzklikne
sel postopač, "saj sem
je bilo nekeje v Pennsylv-

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

Buttler si je bila že v noči in ves razburjen vzkliknil: "Takoj h konjem pa ven! Sicer jih trampi ugrabijo —" Odhiteli je mislil. Pa lovec ga je prijel za roko. "Ostanite! Nikar ne razburjajte ljudi! Posebej dami ne smeta ničesar zvedeti! Saj bi tudi nič ne pomagalo, če bi šli —. Ne moremo jih posvariti in jim tudi ne pomagati —. Prepozno je. Poglejte — pogledite!" Oba sta nastavila daljnogleda. "Trampi so se zgenili —. V skok jezdi farmerjevimi naproti —" "All devils —! Ubili jih bodo —!" Spet je mislil skočiti. "Ostanite, pravim!" ga je miril Old Firehand. "Na misel ji mne hodi, da bi jih spravili v stran! Dobro vejo, da nimajo od njihove smrti nobene koristi, pač pa da bi si nakopali naše maščevanje. Če jih obdrži za talce, pa nam lahko izsilijo, kar hočejo!" Poglejte —! Obkolili so jih —. Kaj si moremo —!" "Well —!" je dejal Anglež in odložil daljnogled. "Je res! Pa mislite, da bi si dali kaj izsiliti —? Prav za prav je sramota, če se spuščamo v pogajanja s takimi lopovi —" Old Firehand je skomizgnil in se zagonetno smehljaj. "Le pustite, bom že sam uredil zadevo, sir! Nikdar še nisem ničesar storil, česar bi se bil moral pozneje sramovati. Lahko mi verjamete, da je res, če pravim, da tistimle trem našim prijateljem ne grozi prav nobena nevarnost, vsaj zaenkrat ne!" Vkljub temu pa vas prosim, skrbite, da dami ne bode zvedeli, kaj se je zgodilo!" "In tudi nihče drug ne sme zvedeti?" "Našim ožjim prijateljem že smete povedati, da bodo pripravljeni. Prosil bi vas, pojdite k njim in jih obvestite, pa jim zabičajte, da ne smejo ničesar izblebetati!" Sam pa bom ostal na strehi in opazoval lopove, da vidim, kaj bo treba ukreniti." Lord je odšel na dvorišče. Trampi so medtem vzeli ujetnike na sredo in jih odvedli med drevje, kjer so ležali ranjenci. Tam so razjahali in se utaborili. Old Firehand je opazil, da se živahno pogovarjajo, menda so se posvetovali. Skušal je uganiti iz njihovih kretanj, kaj bodo sklenili. V opazovanju ga je zmotil Droll. Hlastno je prihitel in ves razburjen začel: "Ali je res, kar nam je pravil lord —? Oba Butterja so ujeli in hčerko tudi —?" "Seveda je!" je pokima Old Firehand. "Kdo bi si bil mislil, da je kaj takega mogoče —. Ves položaj se je na mah spremenil. In v škodo za nas —. Trampi si bodo seveda domišljevali, da so na konju, prišli bodo z ogromnimi zahtevami —. In mi," je pogledal lovca, "kaj jim bomo odgovorili —?" Westman je z veseljem pogledom ošinil malega čudaka. "No, — kaj bi svetovali, te ta?" "Vprašate se —? Nič, čisto nič jim ne bomo priznali in ne dali! Takim lopovom že ne! Ali pa jim mar mislite plačati odkupnino —?" "Prisiljeni bomo —!" Odločno je pomahal Droll z rokami. (Dalje prihodnjič.) Blago, ki je znano pod imenom "kambrik", se je prodajalo v New England leta 1780 po \$1.26 jarda.

1942	AUGUST	1942
Su	Mo	Tu
2	3	4
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29		

KOLEDAR

DRUSTVENIH PRIREDITEV

AVGUST

23.—Zveza slovenskih društev Najsv. Imena v Clevelandu priredi Katoliški dan na Brae Burn prostorih, 25000 Euclid Ave.

SEPTEMBER

12.—Skupna društva fare sv. Vida imajo plesno veselico v avditoriju SND.

19.—Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ ima plesno veselico v avditoriju SND.

26.—Jugoslav Camp, št. 293 WOW ima plesno veselico v avditoriju SND.

27.—Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 ABZ priredi praznik 40-letnice obstoja v avditoriju SND.

OKTOBER

3.—Plesna veselica Little Flower Cadets, št. 47 SZZ v SND na 80. cesti.

10.—Honor Guards of SDZ, ples v avditoriju SND.

10.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Mladinska godba fare sv. Vida priredi v SND na St. Clair Ave. popoldne koncert, zvečer pa ples.

16.—Carniola Hive, št. 493 T. M. plesna veselica v avditoriju SND.

17.—Društvo Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

24.—Carniola Tent, št. 1288 T. M. plesna veselica v avditoriju SND.

NOVEMBER

1.—Glasbena Matica, opera in ples v avditoriju SND.

7.—Društvo Clairwoods, št. 40 SDZ ples v avditoriju SND.

8.—Društvo Kras, št. 8 SDZ praznuje 30-letnico ustanovitve v Slovenskem domu na Holmes Ave.

14.—Društvo Slovenec, št. 1 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

15.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi ob 4 popoldne koncert v SND na 80. cesti.

15.—Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. ima prireditev v SDD na Waterloo Rd.

21.—Društvo sv. Ane, št. 4 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

22.—Dramski zbor Ivan Can- kar predstava v avditoriju SND.

28.—Plesna veselica Junior lige SDZ v SND na St. Clair Ave.

DECEMBER

6.—Pevski zbor Slovan priredi koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.,

začetek ob 3:30 popoldne.

20.—Slovenska šola SND božičnica v avditoriju SND.

20.—Mladinski pevski zbor Škrjančki priredi božičnico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28.—American Jugoslav Veterans, prireditev v avditoriju SND.

31.—Silvestrov večer slov. nar. doma in Klub društev SND v obeh dvoranih SND.

Poročilo o dveh prireditvah v Clevelandu

(Nadaljevanje s 1 strani)

Toda zmage ne bo za zaslužene narode, če ne bodo zmagale Zed. države, ki so prijele za orožje, da odrešijo svet.

Potem je bila podana na odru škica o borbi generala Draže Mihajlovića, katerega je zelo dobro predstavljaj Al Myers, ki je uslužben v uradu državnih pregledovalcev. Glavno vlogo je imela gđ. Marion Kuhar, ki se je v vlogi zelo skrbno uživala. Ganljiv je bil prizor, ko je pripovedovala svojo mu malemu bratcu o daljni Ameriki, ki se bori za svobodo vseh narodov in tudi za svobodo Jugoslavije. "Tam daleč za morjem je lepa dežela Amerika," je vsa vznemirjena pripovedovala, "kjer ni Hitlerja, kjer je doma svoboda in kjer je tudi na tisoče Jugoslovancev, ki svoji moči pomagajo Ameriki, da bo potom nje odrešena tudi naša domovina Jugoslavija."

Vsa igra in ves program je bil v angleščini, kar je nekoliko kvarilo užitek našim ljudem, zlasti starejšim.

Vsa prireditev je bila točno ob devetih vzeta na radio in sicer jo je oddajala postaja WGAR. Začetek radijskega

programa je bil s tem, da je zapel baritonist Tone Subelj Star Spangled Banner in vsa dvorana je pela z njim.

Potem je bil poklican k besedi župan Lausche, kateremu je priredil narod živahne ovacije. Župan je poudarjal, da z drugimi, tudi Jugoslovani v Ameriki prisegajo zvestobo Zed. državam ter store vse v njih moči za zmago ameriškega orožja.

Govoril je materam, ki so dale svoje sinove v armado, na kar naj bodo ponosne, ker dale so jih za boj za svobodo. Vrnili se bodo iz tega boja kot zmagovalci, kot rešitelji zatiranih narodov. Mr. Lausche čestita materam v imenu mesta Clevelanda, ki je ponosno, da ima take matere v svoji sredi, ki so vzgojile take čvrste sinove, ponos ameriške armade.

Potem je govoril Dan Moore v imenu vladnega urada za civilno obrambo, ki je poudarjal, da je ta vojna vojna nas vseh in vsak je dolžan prinesiti svoj delež za končno zmago, tako fantje na bojnih poljanah, kot mi doma z delom in drugim, kar zahteva od nas naša vlada.

Potem je govoril konzul dr. Mally, ki je zaklical, da stoji 60,000 Jugoslovancev v Clevelandu kot en mož in ena žena za svojo dediščino, to je za svobodo.

Dr. Mally je potem predstavil jugoslovanskega ministra Savo Kusanovića, ki je v dolgem govoru pozival k vztrajnosti in k žrtvam za dosego zmage nad diktatorji.

"Da je svet res ustvarjen za vse narode in ne samo za nekatere, kaže zlasti vaš Cleveland," je rekel minister Kusanović. "Tukaj žive mnoge narodnosti lepo mirno in složno druga pri drugi, vsaka goječ svojo kulturo, a vsi skupaj delate za napredek mesta. Tako bodo tudi zavezniške sile s pomočjo druge držuge strle sovratnika, nakar bo zavlada po vsem svetu mir in pravica, ko bo svet prost bojazni in prost spon sovražstva in večjega hotenja."

Zatem je dr. Mally predstavil slovenskega ministra Snaja, katerega je narod radostno pozdravil zlasti radi tega, ker je govoril v slovenščini. Ko je pozdravil občinstvo z besedami: "Moji dragi Slovenci!" je zagrmelo po dvorani radosti in navdušenja.

Minister Snaj je pozdravil navzoče v imenu jugoslovanske vlade ter izrekel ponos in veliko zadovoljstvo, ker so se vsi trije jugoslovanski narodi, Slovenci, Hrvati in Srbi tako složno zavzeli za to prireditev. Danes se govori o Jugoslaviji po vsem svetu, je rekel g. Snaj in govori se o nji z občudovanjem in slavošpevi. Pa Jugoslavija to tudi zasluži, ker danes se doma vsi bore za svobodo in vsi v zavesti, da si hočejo priboriti nazaj svojo hišo, svojo zemljo, ali pa v tej borbi umreti. Druge poti ni in druge poti ne poznajo.

Slovenci smo najmanjši narod v Evropi, je zaklical g. Snaj, pa smo bili po zadnji vojni najbolj ogoljufani. Zato pa pričakujemo po tej vojni tudi največ, to je, da se nam storjena krivica popravi. Slovenci tudi v tej vojni doprinesajo svoj časten delež za zmago. Pa ne samo za zmago, ampak tudi za trajen mir. Zadnje vojno so zavezniški tudi dobili, niso pa dobili miru. Zdaj si moramo pa priboriti zmago in mir, je poudarjal g. Snaj ter naročal ameriškim Slovincem, naj bodo složni in edini ter s tem kažejo pravo pot tudi drugim.

Dr. Mally je predstavil nato dr. Vladimirja Rybarja, ki je prišel na prireditev od jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu. Poudarjal je, da bodo živeli po tej vojni trije jugoslovanski narodi, Hrvati,

Srbi in Slovenci v skupni hiši, lepi in svobodni Jugoslaviji, v taki, kot jo garantira Atlantski čarter, katerega sta podpisala predsednik Roosevelt in premier Churchill.

Zatem je bila podana na odru kratka slika o življenju škofa Friderika Barage. V prizorih so igralci pokazali, kako je učil škof Baraga Indijance, kako se je zavzemal zanje ter jih varoval pred brezvestnimi izkoriščevalci.

Zatem je šla preko odra skupina slovenskih narodnih noš, ki so predstavljale prihod naših ljudi pod okrilje boginje Svobode, katero je predstavljala gđ. Orazmova.

Mr. Grdina se je v toplih besedah zahvalil za lepo udeležbo in predstave je bilo konec četrte zvečer.

Kot rečeno, narod bi bil bolj zadovoljen, če bi bil program izvajan v slovenščini, toda ker je bila stvar podana z namenom, da se pokažemo v očeh Amerikancev, so morali vse vršiti v angleščini. Da je bil izvršen program v SND in ne v parku, je bilo, po našem mnenju, še boljše, ker v dvorani pridejo besede in predstave do lepšega izraza kot pa na prostem v parku.

Nekateri so se za to prireditev veliko trudili, največ pa gotovo naš Tone Grdina, zato njemu in vsem drugim—vsa čast in priznanje!

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša 6 sob, za 1 družino, na 415 E. 112. St. Pokličite GLENVILLE 4392 ali GLENVILLE 9462. (193)

Stanovanje išče

Mlad zakonski par z malo hčerko želi dobiti 4 ali 5 sob v slovenski naselbini. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EN-7655. (192)

Gostilniška oprema

Oprema za gostilno, električno hlajenje, mize, bara, stoli in vse pohištvo v najboljšem stanju, se prodaja po nizki ceni. Vprašajte na 513 E. 152. St. tel. MU-9503. (192)

Delo išče

Iščem delo. Sem pripraven za vsako delo pri hiši ali na farmi. Zglasite se na 982 E. 63. St. (192)

Soba se odda

Čedna soba, sama zase, se odda mirnemu fantu ali dekletu. Zglasite se na 6515 Edna Ave. (192)

Boring Mill delavci

Izkušeni na velikih "Horizontal in Vertical"

Large Planer Operatorji Scrapers in Assemblers

(Na strojnem orodju) Plača na uro in "overtime," vsak mora dokazati svoje državljanstvo; ako ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasi.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL (192)

Ugoden nakup

Štiri sobe cottage, lot 275x165, blizu Upson šole, Euclid; polna cena \$1,750; \$900 takoj, ostalo na lahka odplačila.

Zidana hiša za 2 družini, 3 zidane garaže, orodnica, kokošnjak, vse pod eno streho. Se lahko spremeni v strojno delavnico, ako se želi. Lot 45x225.

Avtobusna postaja pred posestvom. Vsakovrstno sadno drevje. Zgorej je najemnina \$30 na mesec. Blizu Lakeland Blvd. v Euclidu. Se prodaja ali zamenja za manjše posestvo. Cena \$6,200; \$1,500 takoj, ostalo na lahka odplačila.

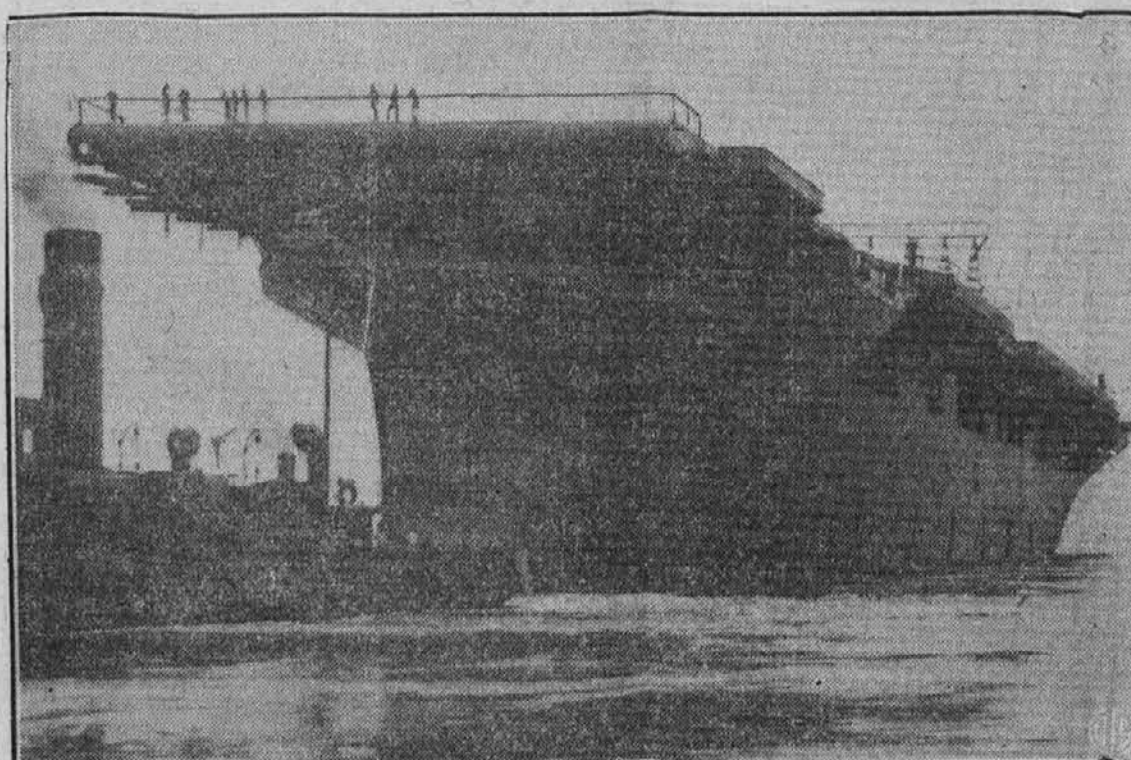
Imamo še več drugih jako dobrih posestev po ugodnih cenah. Vprašajte

La Salle Realty Co.

878 E. 185. St. (193)

Ameriški zrakoplovci so obiskali rojstni kraj pesnika Robert Burns-a v Alloway, Ayrshire. Od leve na desno so: kapitan Louis F. Rafferty iz Omaha, major Walter Shorter iz Hastings-on-Hudson, N. Y., major Tom Barrett iz Laramie, Wyo., major Timothy McNerny iz Bostona in neimenovani častniki.

V ladjedelnici Newport News, Va., je združil v morje prvi nosilec letal od zadnjega decembra. Ime mu je Essex in je sedaj pripravljen, da nastopi svojo "službo." O velikosti pa poročilo ne pove.

V. J. KRIZANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

Včasih pa so ruske priseljence naselili v malarične kraje, kakor na pr. v elizabetsko poljski guberniji ali ob bregovih Alazane, nekaj sto vrst od Tiflisa. Tam so naseljenci trumoma pomirali. Na stotine jih je poginilo za mrzlico in drugimi boleznimi. Splošno je slika ruskih naselbin neugodna; sicer pa so Rusi tam odveč...

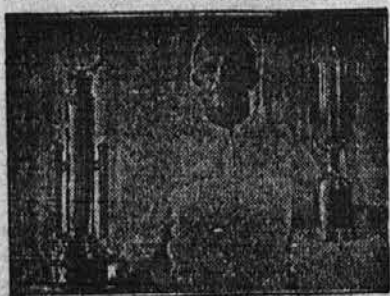
— O, ne. Oni nam bodo zelo koristni ko bo nemška uprava prevzela te kraje, — je rekel Lozer. — Kakor vidite, je pripravljajno

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212

VSE KARKOLI
se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je naravno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje.

(Aug. 14, 17, 20, 24)

Preizkušena zdravila proti glavobolu

MANDEL DRUG STORE

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

Mandel's Headache Tabs
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo tudi po pošti

V BLAG SPOMIN

tretje obletnice smrti preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

John Češnovar

ki ga je Bog poklical k sebi dne 16. avgusta, 1939.

Tri leta so sedaj minila, kar Tebe več med nami ni. S trnjen Tvoja pot življenja bila je zaraščena.

Večni Bog Ti daj plačilo, storil vse najbolje si za nas. Naš spomin naj bo darilo, spavaj v grobu zdaj sladko.

Zaljubljeni ostali:

MARY ČEŠNOVAR, soproga.

MARY SHUBER in JEAN LOCKER, hčeri.

LOUIS in NORMAN, zeta.

MARLENE, LOUIS in NOREEN JEAN vnuki.

Cleveland, O., 16. avgusta, 1942.

delo, ki ga je naš narod tu izvršil, ogromno! Že sam naš "All-deutscher Verband" (Vsenemška zveza) ima svoje oddelke v desetih mestih, da ne naštevam drugih društev in zvez: literarnih, glasbenih, športnih itd. Pa tudi mnogo srednjih šol imamo v glavnih središčih, da ne omenjam cerkvenih šol! Naša industrija, trgovina, naše banke, časopisje in gledališča, vse to vzdržuje germanski duh med Nemci in preprečuje, da bi se potopili sredi ruskega življa. Pride čas, in ta je blizu, ko nam bo izvršiti zgodovinsko dolžnost ter zavojevati nanovo zemljo naših prednikov Gotov od Karpatov do Kavkaza; šele tedaj bomo vedeli primerno oceniti velikansko nalogo, ki so jo izvršili neznan, preprosti in skromni delavci, ki so zavzeli svoje postojanke in polagoma, toda gotovo izpodkopoljevali tla barbarskemu velikanu na lončenih nogah. Kot evropsko strašilo stoji ta velikan in čas je, da ga zmanjšamo za ozemlja raznih malih narodov, ki jim je sojeno, da sprejmejo našo civilizacijo in državnost.

— Kakor vidim, ste pristaš načrta, po katerem moramo kolonizirati rodovitne in bogate ravnine Rusije in jih deloma priklopiti nemškemu cesarstvu, namesto da ustanavljamo kitajske, afrikanke in druge naselbine, ki so predaleč od našega središča, predrago stanejo in nič ne nesejo, — je rekel Berenklaun.

— Da, jaz mislim, da bo vsak dober Nemec, ki ljubi svojo domovino in razume njene koristi, mojega mnenja. Zato se moramo z vsemi silami duše, srca in tudi meča boriti za dovršitev dela, ki ga je pričel Karel Veliki in sta ga nadaljevala Friderik Veliki in Bismark. Skratka, treba je dovršiti germanizacijo vse Evrope. Ali ste vi morda drugačnega mnenja?

— Ne. Vse, kar ste tu povedali, je sicer zelo zapeljivo, deloma je tudi dosegljivo, toda v celoti je vse to težko izvedljivo, celo glede same Rusije, da ne govorim o ostali Evropi, — je mirno in resno odgovoril Berenklaun.

— Dovolite mi pripomniti, da more plemenska sorodnost združiti angleški in nemški narod prej ali pozneje. Skupno bi razrušili latinske in slovanske države in si porazdelili svet. Ta ideja, ne samo nemškega, ampak sploh germanskega svetovnega nadvladja, se širi z vsakim letom. Glede Rusije pa moram reči, da, ker ne živite tu, ne poznate teh dežel in nimate prave predstave, kaj se tu vrši. Sicer ne bi smatrali zavojevanja in razkosanja Rusije za nemogoče, — je z vnmom odgovoril Klajnpeter.

— Resnično, sad je že davno dozorel in lahko bi ga utrgali, — je dostavil Lozer. — Tukaj je naših, to je nemških in avstrijskih Nemcev, preko 200 tisoč. Njih polovica je seveda naseljena na Poljskem, odkoder pride prvi sunek, ki bo pripravil pot za nadaljnje prodiranje. Na kmetsko prebivalstvo pa se tam ne moremo zanesti. V baltskih pokrajinah je tudi mnogo naših; zlasti v mestnem prebivalstvu bomo našli veliko oporo, ostali del naših rojakov pa je raztresen po vsem ozemlju draže. Toda to je samo kader, zakaj preko 2 milijona je tu takih, ki se smatrajo za Nemce, ker so vzgojeni v nemškem duhu, da ne govorim o ugodnem zakonu dvojne državljanstva. Po tem zakonu je omogočen stik z Nemčijo tudi onim našim rojakom, ki so bili primorani sprejeti

rusko državljanstvo. Tudi ti postanejo v primerem trenutku naša opora. Upoštovati je treba tudi dejstvo, da so naši misijonarji prodrli s svojim delom celo v sredino ruskega prebivalstva in izpreobrili k protestantstvu preko 50 tisoč Rusov. Tudi ti nam utegnejo pomagati. Razen tega imamo v vseh slojih ruske družbe mnogo nam naklonjenih in "brezdomovinskih" Rusov, ki so pripravljeni sodelovati z nami. Zdaj razumete, kakšnega pomena je in bo mreža, ki je povsod razpredena in ki pripomore k našemu uspehu, ko se vna me spopad zaradi "avstrijske" ali "turške" dedščine?

— Da, — se je vmešal v pogovor Rather in vzdihnil. — Če bi le nemška vlada ne zanemarljalo tega vprašanja. V svoji zaslepljenosti ne vidi prilike, ko bi mogla uničiti svojega dednega sovražnika. Tako n. pr. je ni izrabila l. 1854., 1863. in 1877., sicer bi že davno imeli baltske pokrajine, Poljsko, Voljni, Podolijo, Besarabijo, južno Rusijo, a morda tudi Krim in Kavkaz. Te dežele bi v naših rokah vzcvetele, nemški izseljeniški tok bi se mogel brez ovir usmeriti semkaj namesto preko oceana, kjer je usoda naših tako negotova.

— Ne dvomim o resničnosti vaših besed; res, da so bili trenotki, ko bi morali odločno nastopiti, toda v kljub temu mislim, da se je bolje držati pregovora "Eile mit Weile!" (Hitro počasi!) Rusija je pokazala baš v svojih najbolj kritičnih trenotkih čudovito odporno silo. Seveda se utegnem motiti, ker ne poznam tukajšnjih razmer, kakor je pravilno pripomnil gospod Klajnpeter. Toda vi, gospodje, ki ste bolje od mene poučeni o vprašanju, povejte mi, na čem je osnovano vaše mnenje o možnosti razkosanja tako velike in navidezno tako mogočne države? To vprašanje me silno zanima.

— Tu je baš jedro, zakaj mogočnost te države je v resnici samo dozdevna v tem pestrem zboru nasilno podjarmljenih narodov, ki streme narazen. Rusi se niso potrudili, da bi jih vzgojili v svojih zgodovinskih tradicijah in bi jim vcepili svoja narodnostna kulturna načela. Kaka razlika med njimi in nami! Kaj se je zgodilo s Prusi, kje so Pomorjanci in drugi slovanski narodi, katere je nemško gospodstvo prelevilo, da so ostala od njih zgolj imena v glavah odsluženih slavistov? Tukaj pa, v samem osrčju Rusije, najdete Čuvaše in druge inorodce, da ne govorim o Tatarih. Poleg tega ima Rusija povsod ob mejah sovražnike; pri tem ne mislim na tuje države, ki delajo proti njej iz potrebe samobrambe, ampak na notranje sovražnike, ki so še nevarnejši. Finska, na primer, teži k Švedski, ta nam pomore pregnati Ruse iz Petrograda; baltske

pokrajine so seveda združene z vso dušo s svojo materinsko deželo; uporniška Poljska ne more pozabiti svoje nekdanje slave; Kavkaz je še vedno nemiren in pripravljen na punt, Ukrajina pa, ki jo Avstrija podpihuje, javlja tudi svoja separatistična stremjenja. Končno ne smemo pozabiti na najbolj razdirajoč element, ki je povsod razširjen, na Žide, ki so takorekoč pionirji nemštva. Uradno jih je naštetih 8 milijonov, v resnici pa jih je mnogo več. S svojo metodično in zavratno upornostjo, ki je last njihovega plemena, zasledujejo razrušitev in demoralizacijo dežele.

Kako poguben je njihov vpliv, moremo soditi po Franciji, katere državni organizem je takorekoč prepojen z Judi, dasi jih ne pride več kakor 28 na tisoč duš. Kakšna nevarnost grozi šele Rusiji, kjer pride 600 Judov na vsakih deset tisoč prebivalcev! ... To je pregled zunanjih razmer, zdaj pa si oglejmo notranjost — osrčje ruskega naroda — kmetstvo. Mužik je len, pijanec, in skoraj umira za lakoto na svojem koščku zemlje, ki je ne zna obdelovati, če pa je še tako rodovitna. Delati mora za izkoriščevalnega kulaka, a vnebovpijoče uboštvo ga ponižuje skoraj na stopnjo živine. Povsod, kjer se pojavi kakšna naša naselbina, postane ruski kmet njen hlapec, tovarna živina, in treba reči poslušna in hvaležna živina, da mu le dajo košček kruha.

— To je resnica, — se je vmešal Klajnpeter. — Po opravkih naše trgovske tvrde sem več časa preživel v raznih gu-

bernijah in moram potrditi besede spoštovanega gospoda Lozerja. Zaradi nemarnosti in kratkovidnosti ruske uprave so razmere neznosne. "Eine wahre Rauberwirtschaft!" (Pravcato razbojniško gospodarstvo!) Reke usihajo in se zajeze s peskom, gozdove sekajo, zemlja se izpreminja v puščavo in ne rodi več, a mnoga selišča in vsaj skoraj vsako leto pogore do tal. Skratka, že davno je prišel čas, da vse te nedostatke odpravi razumna uprava. Jaz sem celo uverjen, da nas bo ljudstvo smatralo za dobrotnike, ko mu odvzamemo steklenico in ga naučimo razumno obdelovati polje.

— Poglejte, — je rekel Lozer in šel z roko po rdečih točkah in črtah, ki so se kakor kače vile po zemljevidu ruske države. — Tu vidite, s kakšnim železnim obročem so naše naselbine obdale to gospodarski uničeno in hrano pokvarjeno deželo. Naše predstraže so raztresene po vseh mejah in obrežjih vseh morij, kakor na primer v Arhangelsku in na Daljnem Vzhodu; medtem pa se potok naših izseljencev izliva po Poljskem, Krimu, Kavkazu in južni Rusiji po načrtu in nevezdržno, in je proniknil celo v središča ter zavojeval trgovino in industrijo in zavzel gospodujoče mesto. Če bi bili Rusi obdarjeni z narodno zavestjo, ki edina more ustvariti veličino narodov, — kakor je to pri Nemcih, Angležih in Amerikancih, t. j. pri germanskih plenjenih, — tedaj bi se zavledli nevarnosti in bi jo mogli odvrniti. Tukaj, v višjih vodilih slojih ruske družbe, je že davno oslabil ali celo docela

zamrl narodni duh; a njihova takozvana inteligenca dela baš nasprotno: iz prirojene uslužljivosti napram nam kulturnim narodom, ali iz dobrodušnosti, ki meji na glupost, ne samo da nas ne ovira, ampak nam povsod olajšuje nalogo mirnega zavojevanja dežele, dajajoč povsod tujcem prednost. Vsa resnična bogastva prehajajo v roke inozemcem, in ko bomo mi tu resnični gospodarji, tedaj bomo morali brez odloga zaježiti pohlep Angležev, Amerikancev, Belgijcev in drugih naro-

dov, ker vsi viri bogastva morajo osredotočiti na Nemcev. Toda to je nedočnost, zato se potopimo vprašanju, ki nas zdaj dal, menim, da ne smemo za nemogoče zavojevanje razkosanje Rusije.

(Dalje prihodnjega)

Za obdelavo enega milijona nasadov potrebujejo 750 moških delovnih ur, riki za isto delo se potrebuje 25 moških delovnih ur.

Kapitan Randolph Churchill, sin angleškega premierja, pravi, da kljub silni propagandi od strani Oso Egiptu, ni nobenega poviča za sumnjo neudarnosti angleški vladi. Churchill pravi, da bo zmaga zavez v letu 1944. To izjavo je podal na konferenci s časnik Astoria hotelu v New Yorku.

Na sliki vidimo ruskega avijatičarja, ko se zadržuje v zavetju in zavija v volneno ovratnico, kakršne so bile v Ameriki in potem potom organizacije Russian Relief Inc. poslale v Rusijo. Vojaki so poslali tudi zahvalo vsem, ki so pomagale pri pletenju istih.

Unbeatable Team—Soldier, Bond Buyer

Help Him

Every \$3.00 you put into War Bonds buys 144 rifle bullets

Help Yourself

Every \$3.00 you put into War Bonds brings you back 14¢

FOR VICTORY

AT LEAST 10% OF YOUR PAY EVERY PAYDAY

Four new color posters soon will be seen all over the United States, emphasizing new themes in the War Bond sales campaign. The poster reproduced above stresses the double-purpose utility of War Bond purchases.

U. S. Treasury Dept.

Prvič v zgodovini Chicaga je bila izbrana porota iz samih žensk in sicer na kriminalni sodnji Cook okraja. Ženska porota je bila zbrana, da sodi Allen Studer-ja radi umora svoje žene. Pravi, da so bile ženske porotnice veliko bolj stroge, kot so pa moški porotniki.

ZENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson